

Filozofia e Indeksit Global të Konkurrueshmërisë

Përgatitur për
ACER

* Indeksi është prodhuar që nga viti 1979 dhe konsiderohet si një matës i ecurisë së globalizimit

* Hartuesit e indeksit besojnë se faktorët që nxisin konkurrueshmërinë varen nga stadi zhvillimor i një ekonomie dhe kanë identifikuar tre stade

Stadet

1. Epoka e Rritjes faktoriale
2. Epoka e Përmirësimit të Eficencës
3. Epoka e konkurrueshmërisë me Inovacion

Shqipëria dhe stadet e konkurrueshmërisë

- * Stadi i parë, përfshin vendet që ofrojnë në tregun botëror jo më shumë se krahë të lirë dhe të pakualifikuar pune, si dhe lëndë të para
- * Stadi i dytë dëshmon se kërkesa e punëtorëve për paga më të larta, shoqërohet me rritje të efikasitetit të punës dhe aftësim profesional

Shqipëria dhe stadet e konkurrueshmërisë (vijim)

Stadi i tretë dëshmon se eficienta dhe aftësimi profesional kanë një kufi, i cili nuk mund të kapërcehet përveçse me konkurim duke prodhuar teknologji të reja

Për sa më sipër, kemi marrë disa raste studimore nga ekonomia shqiptare

- * Eksporti i krahëve të punës
- * Rritja e efikasitetit në manufakturë
- * Shfrytëzimi i burimeve natyrore

* Që nga viti 1991, rritja ekonomike e Shqipërisë ka karakteristikat e Rritjes Faktoriale

* Rritja është furnizuar nga përdorimi i krahëve të lirë të punës, qoftë përmes eksportit/emigracionit, qoftë përmes përdorimit në vend në manifakturë

* Rritja ekonomike e tre viteve të fundit është mbështetur edhe te shfrytëzimi i burimeve natyrore të vendit, naftë dhe minerale

* Vetëm gjatë viteve të fundit, në sektorin e manifakturës është vërejtur përqendrimi te rritja e efikasitetit në punë, gjë që nuk është shoqëruar me rritje pagash, sic duhej të ndodhte teorikisht

* Shqipëria zuri vendin e 98 në botën e konkurrueshmërisë në vitin 2007

* Për vitin 2008, kemi zbritur në vendin e 108

Stadi zhvillimor

Ekonomi në epokën e
përmirësimit të eficientës

Shkaqet për këtë nivel zhvillimor janë:

Institucionet e pazhvilluara

Renditja vendi 109

Infrastruktura e papërshtatshme

Renditja vendi 121

Treguesit e inovacionit

Renditja 130

Problemet më të mëdha

Për klimën e biznesit,
problemet më të mëdha vlerësohet se janë:

Korrupsioni 21.3%
Infrastruktura e keqe 16.5%
Burrokracia qeveritare 14.6%

Në % të përgjigjeve të marra nga menaxherët

Debalancimi

- * Indeksi i Konkurrueshmërisë Globale vëren debalancimin mes zhvillimit individual dhe zhvillimit shoqëror
- * Kemi marrë një renditje shumë të mirë në në efincën e tregut të punës
- * Kemi marrë renditjen më të mirë në të gjitha treguesit te raporti mes pagesës dhe produktivitetit

Debalancimi (vijon)

Kemi marrë renditjen më të keqe në treguesit:

Investimet për kërkim/zhvillim

Cilësia e infrastrukturës

Korrupsioni/pavarësia e gjyqësorit

Sic vihet re më lartë,
Indeksi i Konkurrueshmërisë
Botërore tregon se nuk është
shqiptari i zakonshëm apo shqiptari i
mesëm problemi i këtij vendi.

Friedman

Pra sic thotë Milton Friedman:

“Qeveritë nuk mësojnë kurrë
Vetëm njerëzit mësojnë”